

اثر سن اولین زایش بر برخی عملکردهای تولیدی و تولیدمثلی گاوهای هلشتاین استان قزوین

آرش چگینی^۱، محمد ملک خواهی^۲، عبدالاحد شادپرور^۱، نوید قوی حسین زاده^۱

۱- بترتیب دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشیار و استادیار ژنتیک و اصلاح دام دانشگاه گیلان، ۲- دانشجوی دکتری تغذیه

نشخوارکنندگان دانشگاه فردوسی مشهد

• نویسنده مسئول: محمد ملک خواهی، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، کدپستی: ۱۱۶۳-

Mmalekxahi@gmail.com ۹۱۷۷۵

چکیده

تحقیقات اندکی در مورد تاثیر سن اولین زایش روی عملکردهای تولیدی و تولیدمثلی گاوهای شیری صورت گرفته است. هدف از پژوهش حاضر برآورد ارتباط بین سن اولین زایش و تولید شیر تصحیح شده ۳۰۵ روز دوره، طول دوره شیردهی، فاصله زایش و میانگین تولید شیر روزانه در سراسر دوره شیردهی و نیز برآورد یک تابع پیش بینی کننده از صفات فوق براساس سن اولین زایش در گاوهای هلشتاین استان قزوین بود. در این تحقیق از تعداد ۶۹۱۷ رکورد اولین زایش از ۵۵ گله گاو هلشتاین در استان قزوین که طی ۲۳ سال (۱۳۶۵-۱۳۸۷) توسط مرکز اصلاح نژاد کشور جمع آوری شده بود، استفاده شد. میانگین سن اولین زایش ۲۶/۱ ماه بود. با استفاده از رویه reg نرم افزار SAS بهترین توابع پیش بینی کننده از صفات مذکور براساس سن اولین زایش محاسبه شدند و با استفاده از رویه COIT همبستگی بین صفات بدست آمد. به جز فاصله زایش، ارتباط سن اولین زایش با دیگر صفات غیرخطی بود. با افزایش سن اولین زایش، تولید شیر تصحیح شده ۳۰۵ روز دوره و میانگین تولید شیر روزانه کاهش و فاصله زایش افزایش می یابد. هر ماه افزایش در سن اولین زایش، ۱/۳۴ روز فاصله زایش را افزایش می دهد.

واژه های کلیدی: سن اولین زایش، طول دوره شیردهی، گاو هلشتاین، همبستگی.

مقدمه

سن اولین زایش یکی از عواملی است که با تاثیر مستقیم هزینه های پرورش تلیسه و همچنین اثر آن بر عملکرد، سودآوری را تحت تاثیر قرار می دهد (۷، ۱۰). سن اولین زایش کمتر بدلیل اینکه هزینه های پرورش را کاهش داده و برگشت سرمایه را تسریع می کند مطلوب است، با این وجود هزینه های پرورش می تواند با تلاش برای دستیابی به سن زایش کمتر، افزایش یابد (۱۰). از سوی دیگر ارتباط مثبتی بین سن اولین زایش و عملکرد دوره متعاقب آن در پژوهش های اخیر گزارش شده است (۲) که می تواند بر پتانسیل سودآوری زایش زودتر تاثیر بگذارد. در پژوهشی ارتباط غیرخطی ای بین سن اولین زایش و تولید شیر اولین دوره گزارش شد و دیده شد تلیسه هایی که در ۲۴ ماهگی زایش دارند حداکثر تولید را دارا هستند (۷). تحقیقی دیگر در ایتالیا افزایش تولید شیر در صورت زایش بین ۲۰ و ۳۶ ماهگی را گزارش کرد (۸). همچنین نشان داده شده است که سن اولین زایش بر عملکرد تولیدمثلی تاثیر می گذارد (۴). هدف از این پژوهش برآورد ارتباط بین سن اولین زایش و تولید شیر تصحیح شده ۳۰۵ روز دوره، طول دوره شیردهی، فاصله زایش و میانگین تولید شیر روزانه در سراسر دوره شیردهی و برآورد یک تابع پیش بینی کننده از صفات فوق براساس سن اولین زایش در گاوهای هلشتاین استان قزوین بود. نتیجه حاصل از این تحقیق برای پیشنهاد به دامداران در انتخاب سن اولین زایش بهینه مفید خواهد بود.